

Базилевич І.Є., магістр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Саюн А.О., к.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ В УКРАЇНІ

Відповідно до вимог діючого законодавства України кожне підприємство зобов'язано подавати фінансову звітність до державних органів. При складанні фінансової звітності важливо дотримуватися принципів та правил її підготовки, передбачених чинними нормативно-правовими актами України.

Внесення змін в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], які були прийняті Верховною Радою 12 травня 2011р., зобов'язало ряд підприємств з 2012 року складати і опубліковувати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами. У зв'язку з цим є дуже важливим та актуальним вивчення питання нормативно-правового регулювання складання фінансової звітності за МСФЗ.

Відповідно до статті 8 цього закону, при складанні фінансової звітності підприємство самостійно визначає доцільність застосування МСФЗ, крім випадків, коли таке застосування МСФЗ є обов'язковим.

Стаття 12 закону визначає, що для складання фінансової звітності застосовуються міжнародні стандарти фінансової звітності, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені на веб-сторінці центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку (на сьогоднішній день ці функції виконує Міністерство фінансів України).

Також статтею 12 визначається перелік суб'єктів господарювання, які зобов'язані складати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність

за МСФЗ. Цей обов'язок розповсюджується на наступних суб'єктів господарювання: підприємства, що становлять суспільний інтерес та підприємства, які належать до великих підприємств; суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях; публічні акціонерні товариства; підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України (даний перелік визначений у Постанові Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» [2]).

Відповідно до статті 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтуються на таких принципах: повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування, превалювання сутності над формою, єдиний грошовий вимірник, інших принципах, визначених міжнародними стандартами або національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, залежно від того, які з наведених стандартів застосовуються підприємством.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна фінансова звітність складається за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців. Крім того, відповідно до облікової політики підприємства фінансова звітність може складатися за інші періоди.

Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності визначається статтею 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] та постановою Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» [2].

Крім цього, складання фінансової звітності регулюються також МСФЗ, які на відміну від деяких національних правил складання звітності, засновані

на принципах, а не на правилах. Концепції, покладені в основу складання фінансових звітів відповідно до МСФЗ встановлює «Концептуальна основа фінансової звітності» [3].

Загальні принципи та вимоги до подання фінансової звітності, включаючи рекомендації з їхньої структури та мінімальні вимоги до змісту, визначають МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [4] та МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» [5].

МСФЗ дозволяють підприємствам використовувати найменування звітів, відмінні від тих, які використані в МСБО 1. Таким чином, вітчизняні назви форм звітності цілком можуть використовуватися підприємствами при складанні фінансової звітності, відповідної МСФЗ.

Що стосується форм звітності, то МСФЗ їх не регламентують, а тільки вказують на те, яка інформація повинна бути там відображена, тому підприємство може самостійно обирати форму подання інформації. На практиці в Україні підприємства при складанні фінансової звітності беруть за основу форми звітності, яка затверджені Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та вносять до неї свої корективи.

Література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р.
2. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» від 28.02.2000р. № 419 (зі змінами та доповненнями).
3. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: www.mof.gov.ua.
4. МСБО 1 «Подання фінансової звітності». URL: www.mof.gov.ua.
5. МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». URL: www.mof.gov.ua.